ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ

21.10.2026 г.

Учени от три континента търсят пробив в лечението

Телеграф

Учени от Европа, Азия и САЩ се събраха в София за международен симпозиум по молекулярна медицина и епигенетика, който продължава и днес. Домакин е Институтът по молекулярна биология „Румен Цанев“ към БАН, ръководен от проф. Стефан Димитров, а във фокуса са редките заболявания, генетичните механизми и разработването на нови методи за диагностика и лечение. Сред чуждестранните участници са проф. Тапас Кумар Кунду от Индия, проф. Патрик Варга-Вайс от Великобритания, проф. Жером Говен и проф. Кристоф Арнул от Франция, проф. Джордж Гаринис от Гърция, проф. Албена Йорданова, която работи и в Белгия, както и проф. Аладар Салай от САЩ. Лекцията на проф. Кунду бе за механизмите, свързани с неврологичните заболявания. Програмата включва още изследвания на увреждания на ДНК, генетичните причини за безплодие и наследствените периферни невропатии. В дискусия с представители на науката, медицината и фармацевтичната индустрия ще бъдат обсъдени възможностите за по-бърз достъп на пациентите с редки заболявания до нови терапии. Специално място е отделено на рака на гърдата, като доц. Людмила Беленска-Тодорова от Софийския университет ще представи изследвания върху епигенетичните промени като потенциални биомаркери за диагностика и прогноза, а д-р Георги Кесов ще говори за скрининга при жени с генетични мутации и редки заболявания. Сред останалите теми са използването на изкуствен интелект за проследяване на биологичната възраст, ДНК скринингът и новите терапевтични подходи при гъбични инфекции и онкологични заболявания. Симпозиумът се провежда в рамките на европейския проект AEGIS-IMB по програмата „Хоризонт Европа“.

Международна конференция по епигенетика обединява учени в търсене на нови терапии за редки заболявания

delnik.bg

Международната конференция „Разкриване на тайните на епигенома: нови перспективи в молекулярната медицина и редките заболявания“ беше открита днес в зала „Проф. Марин Дринов“ на Българската академия на науките (БАН). Организатор на форума е Институтът по молекулярна биология „Акад. Румен Цанев“ към БАН, съобщи пресцентърът на научната институция.

Събитието се провежда в рамките на проекта AEGIS-IMB ERA Chair, финансиран от Европейския съюз.

Водещи учени, лекари, изследователи и представители на биотехнологичния и фармацевтичния сектор от редица държави участват в конференцията. Те ще обсъдят най-новите постижения в областта на епигенетиката, биологията на хроматина, молекулярната медицина и редките заболявания, както и възможностите научните открития да бъдат превърнати в нови диагностични методи, технологии и персонализирани терапии.

Сред международните лектори са изследователи от престижни научни институции и университети, включително от Центъра за напреднали научни изследвания „Джавахарлал Неру“ (JNCASR) (Индия), от Френския национален център за научни изследвания (CNRS), от Френския национален институт за здраве и медицински изследвания (Inserm) в Гренобъл и от Университета на Гренобъл (Франция), от Университета на Крит и от Института по молекулярна биология и биотехнологии (IMBB-FORTH) (Гърция), от Фламандския институт по биотехнологии (VIB) и Университета на Антверпен (Белгия), от Университета на Есекс (Великобритания), от Центъра по биомедицина и геномика в Измир (Турция), от Тринити колидж в Дъблин (Ирландия), от Университета на Вюрцбург (Германия) и от Онкологичния център „Мурс“ към Калифорнийския университет в Сан Диего (САЩ).

Във форума ще участва и проф. Тапас Кумар Кунду от JNCASR, Индия – международно признат учен в областта на епигенетиката и молекулярната биология. Неговите изследвания върху регулацията на генната експресия и организацията на хроматина допринасят за разработването на нови подходи за лечение на онкологични и невродегенеративни заболявания.

Българското участие включва учени и специалисти от Българската академия на науките, Софийския университет „Св. Климент Охридски“, от медицинските университети в София, Пловдив и Варна, от Националната генетична лаборатория, от лечебни заведения, диагностични лаборатории и биотехнологични компании.

Специален акцент в програмата е панелната дискусия „От научните изследвания до медицинската практика: иновации в областта на редките заболявания и епигенетиката“, която се фокусира върху предизвикателствата пред прилагането на научните открития в клиничната практика. Програмата предвижда и постерна сесия, представяне на научни разработки и награди за млади учени. Конференцията е част от усилията на проекта AEGIS-IMB ERA Chair за укрепване на научния капацитет на Института по молекулярна биология „Акад. Румен Цанев“ и за развитието на международни партньорства в областта на епигенетиката и молекулярната медицина.

Епигенетиката е област от биологията, която изучава наследими промени в активността на гените, без да се променя ДНК последователността. Това означава, че генетичният код остава същият, но „включването“ и „изключването“ на гените се влияе от фактори като хранене, начин на живот и среда.

Similar articles:

- Bta - Международна конференция по епигенетика обединява учени в търсене на нови терапии за редки заболявания
- paragrafa.com - Международна конференция по епигенетика обединява учени в търсене на нови терапии за редки заболявания
- Utroruse - Международна конференция по епигенетика обединява учени в търсене на нови терапии за редки заболявания
- Bta - Международна конференция по епигенетика обединява учени в търсене на нови терапии за редки заболявания
- presscenters.com - Международна конференция по епигенетика обединява учени в търсене на нови терапии за редки заболявания
- Mediabricks - Международна конференция по епигенетика обединява учени в търсене на нови терапии за редки заболявания

Стара Загора събра учени на международна конференция за космоса с над 90 научни доклада

novinata.bg

Стара Загора е домакин на XXII Международна научна конференция „Космос, екология, сигурност“ (SES 2026), посветена на 45-годишнината от националната космическа програма „България 1300“. Форумът събира изследователи и специалисти, които представят над 90 научни доклада и постери в областта на космическите технологии, екологията и сигурността.

Международната научна конференция „Космос, екология, сигурност“ (Space, Ecology, Safety – SES 2026) беше официално открита в актовата зала на ГПЧЕ „Ромен Ролан“ в Стара Загора.

Тазгодишното, 22-ро издание на форума е посветено на 45 години от националната космическа програма „България 1300“ , свързана с развитието на българските космически изследвания.

Участниците бяха приветствани от заместник-кмета на Община Стара Загора с ресор „Образование и младежки дейности“ Надежда Чакърова , която отправи поздравления от името на кмета Живко Тодоров.

В приветствието си заместник-кметът подчерта академичните традиции на Стара Загора и ангажимента на общината към развитието на научното образование.

Като примери за тази подкрепа тя посочи възстановяването на планетариума и изграждането на STEM центрове , които дават възможност на учениците да развиват интересите си в областта на науката и технологиите.

„Всичко, което е свързано с космическите технологии и което Община Стара Загора има възможност да подкрепи, получава нашето съдействие. Правим го преди всичко за децата и учениците, за да имат възможност да се докоснат до науката и да развиват своите интереси“, заяви Надежда Чакърова.

Тя пожела успешна работа на участниците и изрази надежда, че гостите ще останат с добри впечатления от града.

Програмата на SES 2026 включва над 90 научни доклада и постери , разпределени в пет тематични направления.

Учените представят резултати от изследвания, технологични разработки и възможности за приложение на космическите технологии в различни сфери.

Сред разглежданите области са екологията, икономиката, селското стопанство, сигурността и отбраната .

Научните заседания се провеждат в ГПЧЕ „Ромен Ролан“ и в залите на Астрономическата обсерватория и планетариум „Юрий Гагарин“ в Стара Загора.

Официалното откриване беше направено от проф. д-р Алексей Стоев , директор на Астрономическата обсерватория „Юрий Гагарин“.

Той представи историята и развитието на научния форум и благодари на Община Стара Загора за подкрепата при неговото организиране.

Проф. Стоев обърна специално внимание на работата на обсерваторията с ученици и на усилията за откриване и насърчаване на деца с интерес към астрономията и космическите науки.

Сред официалните гости бяха общественият посредник на Стара Загора Иванка Сотирова , ректорът на Тракийския университет проф. Мирослав Карабалиев , директорът на Института за космически изследвания и технологии при БАН проф. Георги Желев , проф. Григор Мардиросян , заместник-председател на организационния комитет, и Станимира Димитрова , началник на отдел „Образование и младежки дейности“ в общината.

По време на откриването бяха връчени отличия в знак на признателност за сътрудничеството при организирането на конференцията.

Надежда Чакърова получи грамота и юбилеен плакет , а за кмета Живко Тодоров беше връчена специална статуетка.

Поздравителни адреси бяха изпратени от Съюза на учените в България и Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН.

Международната конференция „Космос, екология, сигурност“ води началото си от 2004 г. , когато е организирана по инициатива на Института за космически изследвания и технологии при Българската академия на науките.

Организатор на тазгодишното издание отново е институтът, с подкрепата на Община Стара Загора и Центъра за подкрепа за личностно развитие – Астрономическа обсерватория и планетариум „Юрий Гагарин“.

Сред целите на конференцията е привличането на ученици и студенти към космическите науки чрез срещи с изследователи, представяне на научни разработки и запознаване с възможностите за професионално развитие в тази област.

Академик Васил Николов: Корените на европейската цивилизация са на Балканите

cross.bg

/КРОСС/ На Балканите се намират корените на Европа. Това заяви академик Васил Николов, който получи голямата награда за наука на Българската академия на науките в областта на археологията и праисторията.

В ефира на "Денят на живо" той разказва за откритията, които променят представите за живота на първите земеделски общности в Европа, за значението на селището Слатина в София и за богатството, което производството на сол носи на древна Провадия.

„Ние сме първата европейска цивилизация. Тя има място на Източните и Централните Балкани. Това са около 500 години, в които тук се натрупва изключително знание, което след това започва да се предава към Средна и Западна Европа. Тук са корените на Европа всъщност", заяви археологът.

По думите на академик Николов първите земеделци пристигат на Балканите от Азия, преминавайки през Егейско море. Те се приспособяват към новата среда, развиват собствени знания и постигат значителен напредък в материалната и духовната култура. Археологическите открития показват, че тези общности са били много по-развити, отколкото дълго време се е смятало.

„Още на третия ден през 1975 г., когато започнах разкопки, попаднах на нещо, което ме изуми. Постепенно, с времето, след като проучвах два месеца и половина това място, се оказа най-голямата къща в Европа за шестото хилядолетие преди Христа - 117 квадратни метра", разказва акад. Николов.

Археологът споделя, че по-късно в Слатина е открита и къща с площ от 147 квадратни метра. При започналите нови проучвания учените се надяват да попаднат на сграда с площ около 250 квадратни метра и пет помещения. Ако предположението се потвърди, това ще бъде изключително откритие за праисторията на Европа.

Академик Николов обяснява, че специализираното производство на сол превръща Провадия в богат център през петото хилядолетие преди Христа. „Солта в момента е много евтина, но тогава е била като златото. Тогава е била само белег на престиж. Солта от Провадия се е превърнала в първите пари.Това е монетният двор на Европа фактически за петото хилядолетие".

Натрупаното богатство обаче налага изграждането на защитни съоръжения. В Провадия археолозите откриват каменни крепостни системи, които свидетелстват за необходимостта жителите да защитават ресурсите си. Според Николов богатството, натрупано от производството на сол, е свързано и с изключителните находки от Варненския некропол.

В региона са открити и находки, които карат археолозите да изследват и наличието на бирата преди хилядолетия. Откритието е направено в къснохалколитна къща в Провадия, унищожена от пожар. Под две малки обърнати панички археолозите намират добре запазени класове от двузърнест лимец. Снимките са изпратени на ботаник, с която екипът работи в Германия, а анализът насочва учените към производството на малц.

По думите на Николов находката дава основание да се смята, че бирата е имала място в живота на древните общности, вероятно включително в ритуали.

Археологът посочва, че праисторическото селище Слатина е заемало около 300 декара, макар голяма част от него да е разрушена при строителството на сгради и инфраструктура през XX век. Според него запазените участъци трябва да бъдат съхранени, а не застроявани. „Моята идея е тази къща от 117 квадратни метра да бъде възстановена. Тя трябва да бъде достъпна за хората, за да видят как са живели техните предци преди 8000 години".

Идеята му е на мястото да бъде изграден археологически парк, в който да се възстанови една от откритите къщи. Така посетителите ще могат да добият представа за начина на живот на хората преди около 8000 години. Реализацията обаче среща затруднения, свързани с финансирането и изискванията към строителния проект.

Учени от БАН търсят изворите на езерото Сребърна

Бряг

Възстановяването на естествения приток на подземни води е сред възможните дългосрочни решения за стабилизиране на водния режим в Биосферния резерват

"Сребърна". Под езерото има множество карстови извори, но през годините дебитът им е намалял. Геологическият институт "Страшимир Димитров" към Българската академия на науките извършва проучвания за оценка на запасите от подземни води, които могат да постъпват в езерото. Очаква се след приключването им да бъдат дадени конкретни препоръки за мероприятия, чрез които естественият приток може да бъде подобрен. Друг проблем е натрупването на тиня в езерото при разливи на Дунав и след поройни дъждове. Част от наносите трябва да бъдат отстранени, за да се освободи пътят на подземните извори и да се подобри естествения водообмен. След аварийното оводняване нивото на водата в "Сребърна" към момента е достатъчно за нормалното функциониране на екосистемата. В резервата се наблюдават големи струпвания на зеленоглави патици, патици клопач, бърнета, големи бели, сиви и нощни чапли. Сред постоянните обитатели са немите лебеди, а могат да бъдат видени и къдроглави пеликани. Дългосрочно решение се търси, както чрез изграждането на постоянна помпена станция, така и чрез възстановяване на естествения приток от подземните води. /СБ//Сребърна ниво/ Спешното наливане на вода от Дунав спаси живота в езерото Учени от БАН търсят изворите на езерото Сребърна Възстановяването на естествения приток на подземни води е сред възможните дългосрочни решения за стабилизиране на водния режим в Биосферния резерват "Сребърна". Под езерото има множество карстови извори, но през годините дебитът им е намалял. Геологическият институт "Страшимир Димитров" към Българската академия на науките извършва проучвания за оценка на запасите от подземни води, които могат да постъпват в езерото. Очаква се след приключването им да бъдат дадени конкретни препоръки за мероприятия, чрез които естественият приток може да бъде подобрен. Друг проблем е натрупването на тиня в езерото при разливи на Дунав и след поройни дъждове. Част от наносите трябва да бъдат отстранени, за да се освободи пътят на подземните извори и да се подобри естествения водообмен. След аварийното оводняване нивото на водата в "Сребърна" към момента е достатъчно за нормалното функциониране на екосистемата. В резервата се наблюдават големи струпвания на зеленоглави патици, патици клопач, бърнета, големи бели, сиви и нощни чапли. Сред постоянните обитатели са немите лебеди, а могат да бъдат видени и къдроглави пеликани. Дългосрочно решение се търси, както чрез изграждането на постоянна помпена станция, така и чрез възстановяване на естествения приток от подземните води. /СБ/

Марин Дринов: ученият, който изгради основите на БАН

fakti.bg

Преди да има държава, България вече има нужда от институции, които да пазят паметта ѝ. Именно в този момент се появява Марин Дринов – учен от Панагюрище, който превръща изучаването на българското минало в самостоятелна научна задача.

Марин Стоянов Дринов е роден на 20 октомври 1838 г. в Панагюрище. Получава образование в Киевската духовна семинария, а по-късно завършва историко-

филологическото си образование в Московския университет. Работи и събира исторически материали в редица европейски градове – Виена, Прага, Париж, Женева и Рим. В библиотеките и архивите търси документи, с които да възстанови българското минало не чрез легенди, а чрез проверими извори.

През 1869 г. във Виена излизат две от най-значимите му съчинения – „Поглед върху произхождението на българския народ и началото на българската история“ и „Исторически преглед на Българската църква от самото ѝ начало до днес“. С тях Дринов поставя в центъра въпроси, които имат значение не само за науката, но и за националното самосъзнание.

Той изследва произхода и ранната история на българите, заселването на славяните на Балканския полуостров, развитието на Българската църква и мястото на средновековните книжовници. Пише и за Паисий Хилендарски, за патриарх Евтимий, както и за делото на светите братя Кирил и Методий.

Тази мисъл обобщава една от водещите идеи в делото му: че езикът, образованието, историята и книжнината са основите, върху които се изгражда модерната нация.

На 30 септември 1869 г. стар стил, или 12 октомври по нов стил, в Браила е основано Българското книжовно дружество. В отсъствието на Дринов събранието го избира за първи председател. Дружеството по-късно се превръща в Българска академия на науките, а името на Дринов остава трайно свързано с нейното начало.

След Освобождението седалището на дружеството е преместено в София. Дринов участва и в уреждането на първите културни и просветни институции на свободната българска държава. В края на 1878 г. е сред хората, свързвани с основаването на Софийската публична библиотека.

По време на Руско-турската война Дринов е привлечен към гражданското управление на освободените български земи. След това, през 1878–1879 г., ръководи народното просвещение и духовните дела. Работи по въпроси, свързани с училищното дело, законодателството и устройството на новата държава.

Името му се свързва и с предложението София да бъде избрана за столица на България. За Дринов това е старата Сердика – град с историческо значение и с възможност да се превърне в център на възстановената държава.

Последните десетилетия от живота му преминават основно в научна работа. Дринов става професор по славистика в Харковския университет и продължава да публикува изследвания, посветени на българската история и култура. Умира през 1906 г., но оставя не само книги. Оставя модел за това как един учен може едновременно да изследва миналото и да участва в изграждането на бъдещето.

Източници: bta.bg, archives.bnr.bg